בט"ו שוחט בה מיד. לפי שכל העם יודעין שהמה וטבילה מקורה ביו"ט ומטבילין את הכל מעיו"ט: **נמצאה קשורה לספין.** בגמ' מפרש: **גמ' קנלן על נכריס.** כובסת של נכריס היה שם בשוק העליון וחכמים גזרו על הנכרים שיהו מוציא לכל הכריסה ורוקן טמא: **עדודות.** ערודי היער היו נותנין לצורך חליות של מלך: **ר"ש בר אבא בשם ר"ח קנלן של נכריס היה שם.** ל"ג לית הכא: **ושהרו אם דמיה משום נגיעה.** כל הסוגיא פירשתי לעיל פ"ג הל"ב: **(א) כן ו'וכו'.** לתמני' פריך לא גזרו על הרוקן שבירושלים ומה גזרו על הרוקן שבשוק העליון: **שיכונה.** היינו בתמלא: **ופריך (א) כן ו'וכו'.** ובתמני' מנן תוך מדרך ירידתן לבית הטבילה: **ומשני מיבין ו'וכו'.** יש לוכחה שהן טומאין ודלי לא משום גזירה:

שהיו דומה (לפון). שעשויה כדמות לפון של מלם: **מני הספין קשורה לו.** מה נמלא הסכין קשור לו בקופין של נקופין הרי זה כקופין ובזה ובזה שוה ומטביל ופליג אתמני' ויותר נ"ל דבריית"ת לפרושי למתני' קתני לה"ק נמלאת סכין מתמת קשורה עם סכין לתוכה ידועה הרי הוא כסכין ידועה לם טמאה טמאה ומה טהורה טהורה וכן פי' הרמב"ם בפי' המשנה:

הלכה ב מתני' פרוסת שנטמאת בולד טומאה. שנגעה במשקין טמאין שהכמיס גזרו על המשקין שמטמאין כלים גזרה משום משקה דוב וחבה: **מטבילין לוחה בפניס.** ואינה טעונה שילוח חוץ לממה טעונה שילוח חוץ לממה שהיא טעונה טבילה ומכשירין לוחה מיד שהיא טעונה הערב שמש: **מטבילין לוחה בחוץ.** דטעונה שילוח: **ושוטחין לוחה בחוץ.** חוץ לעזרה: **נימין.** ליפי"ם בלע"ז: **כ"ד חוטין.** מפרש בגמ': **ארבה מרבעים ורחבה עשרים.** כמדת פתח האוהל שהיה עומד בתוכו: **פ"כ רבוא.** דינרי זהב נעשית: **גמ' אילו אמר חוט.** גבי מלאכת הפרוכת היתי אומר שיהא כל חוט כפול לשנים: **שוור.** אילו נאמר חוט שוור היתי אומר שיהא חוטין כפול לשלשה שעשה דהיינו כפל משוי: **ארבעה.** כלומר וארבעה מינין היו בו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כל אחד חוטין כפול שם משלן שהיה כפול כ"ד: **מעשה רוקם.** גבי מסך דפתח כתיב ובני פרכת כתיב מעשה חושב מאי בייניהו: **ר"י ור' נחמיה פליגי.** לית היו מעשה חושב ומעשה רוקם והילך היו שני פלוגות: **גוומא.** מילתא בעלמא ולמו דוקא: **ממן מנינן.** במסכת תמיד פ"ג החלו מעלין בלפר ע"ג מפוח ותפוח היה בתמלא המוצא ולפעמים עליו כשלש מאות כור לפר:

הלכה ג מתני' הכל ירחף בפניס. בניח הדשן הגדול שבעזרה שעשה שם שופרי פסולי קדשי קדשים שכל שפסולו נקדש שופרי חוטו נקודש: **חוץ מנטמאת בולד הטומאה בפניס.**

משנת אליהו

קנלן של נכריס היו שם. עיין רש"י בפסחים (י"ט ע"ב) ד"ה של שוק העליון שם היו מתקבלים טמאים שלא לטמא את הטהורים ותמוה למה לי פירש טעמא דגמלא דכולה סוגיא פ"ל (ו) לילקא לה בטבת שקלים

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ג מהלכות"ט הל"ז:
ו ב מיי' פרק ג מהל"ט הל"ד:
ז ג מיי' פרק י מטומאת אוכלין הלכה ג:
ח ד מיי' פרק י"ג מהל"ט הל"ח:
ט ה מיי' פ"ז מכלי המקדש הלי"ח:
י ו מיי' שם הלכה ו:
יא ז מיי' שם פ"ח הלכה טו:

נוסחא הבבלי

(א) קנלן של זבין היו שם כו' נוחכין לגרויס ביניהם כו': (ב) בשם דר' יוסי קנלן כו' ולא תניא כו' כ' בינין כו' ילמק עד כו' דעתי כי משום דאית לי' חנין למיתן דת"ר מינה והיו כו' ר"י בן בתירה על כו' ר"ע יוסף פליגי כו' ר"י בן בתירה כו' לפ כן ל"ל יעקב בר' שמע בשם ר"י בר' חנינא כו' קנלן של מלאכת מחשבת היו שני פלוגין: גוומא זבין היו שם כו' מן הלד וטהורי מהלכין מן שתם וטמאים וכו' לפ כן ל"ל יוחנן כו' הוסיא ר"י אומר לומר כולן טהורין אלא שאול היה קופץ כו': (ג) בתיב ואם היה החלו מעלים בלפר ע"ג מפוח ומפוח היה בתמלא מעלים עולה ס"ל מזבח פעמים עולה

הגהות הגר"א

[א] ה"ג ג"ל ג"ר תניא עדודות היו נוחכין שם לחריב"ל מעשה היו נוחכין עדודות בתטרטיא של מלך וחיו עולי רגלים משתקעין בשם עד וכו'. כ"ל: [ב] ה"ג טמאים מהלכין מן שתם וטהורים מומחים להם פרוסו ובשעת הרגל טהורין מהלכין שבולת טהורין מהלכין מן הלד וטהורין מהלכין מן שתם וטמאים מומחים להם פרוסו כ"ל וה"פ דשתם גמ' כן לפרש טעמא דר' יוסי ובשבולת הוא בתמלא מהלכין מן הלד שהיו מרחיקין עלמן לגדדין וטמאים מהלכין בתם שהיה מהיכרי לפרוס מומחים להם פרוסו מהיכרין להטמאים שיפרשו מלטמאן ולכן הרוח הנמלא בגדדין טהורין ובתמלא טמא. ובשעת הרגל שכל ישראל מכריס עלמ' (סופסי' כ) ויתפלח כל אים ישראל אל העיר כתים אחד מחבריס וכולם טהורים כי החיוב על כל ישראל לטהר עלמם בהרגל וכל טמא שהיו יכול ליטהר יפרים עלמו לגדדים ויתרחקו כ"ע ממנו כדי שלא יטמאו כי כל העדה כולם טהורים וחו דתמר וטהורין מהלכין בתם וטמאין מהיכרין להן שיפרשו לטעות המועטין הולכין בגדדין והן המזהיכרין וגילרפא זו בגילרפא כרמב"ם בפיהמ"ש: [ג] ה"ג תל תמר מעשה רוקם תרי מכלין ותרי מכלין ואלו מכלין מעשה חושב תרי מכלין ואלו מכלין מעשה רוקם תרי מכלין ואלו מכלין מעשה חושב תרי מכלין ואלו מכלין. כ"ל:

גליון הש"ס

[ד] עי' בהגר"א שהגיה ועי' מלמ"ל פ"ח מכלי המקדש הלכה טו:

בט"ו שוחט בה מיד[א] נמצאה קשורה לסכין הרי היא כסכין: **גמ'** ר' אבין בשם ר' יהושע בן לוי (א)קנרן (זבין) של נכרים היה שם אמר ר' חנינה עדודות[ב] (א)היו נוחרין בירושלים והיו עולי רגלים משתקעין בדם עד ארכובותיהן ובאו לפני חכמים ולא אמרו להן דבר (ר"ש בר אבא (ב)בשם ר"ח קנרן של נכרים היה שם) רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי מעשה[ג] בפרדה משל בית רבי שמתה וטהרו את הדמיה משום נבילה ר"א שאיל לרבי סימון עד כמה ולא אניביה שאיל לרבי יהושע בן לוי א"ל עד רביעית טהור יותר מיכן טמא ובאש לרבי לעזר דלא חזר ליה ר' סימון שמועתא רב ביבי הוה יתיב מתני הדין עובדא א"ל רבי יצחק בר ביסנא עד כמה א"ל עד רביעית טהור יותר מיכן טמא ובעט ביה א"ל ר' זריקא בגין דהוה שאיל לך את בעיט ביה א"ל בגין דלא הוות דעתי בי דאמר ר' חנין [1]והיו חייך תלואים לך מנגד זה שהוא לוקח לו חטין לשנה ופחדת לילה ויומם זה שהוא לוקח מן הפדקי ולא תאמין בחייך זה שהוא לוקח מן הפלטור ואנא סמיך אפלטירא מאי כדון[ד] העיד רבי יהושע בן פתורה[ה] על דם נבילות שהוא טהור מהו טהור טהור מלהכשיר הא ליטמות מטמא תמן[ו] תנינן [ז]דם השרץ מטמא כבשרו מטמא ואינו מכשיר ואין לנו ביוצא בו ואין לנו ביוצא בו כשיעור טומאתו אבל דמו מטמא כבשרו א"ר יוסי פליגי בה תרין אמוראין חד אמר טמא וחד אמר טהור מ"ד טמא כר' יהודה ומ"ד טהור כר' יהושע בן פתורה א"ל רב אבדומה דמן נחותה ויאות דרבי יהודה מוריינה דבי נשיאה הוה: כל הרוקן וכו': לא כן אמר רבי אבהו בשם ר' יוסי בן חנינה לא[ח] גזרו על הרוקן שבירושלים הא איתמר עליה רבי אבין בשם ריב"ל קצרן של נבלים היה שם: [ט]בשאר ימות השנה הטמאין מהלכין שיבולת והטהורין מהלכין מן הצד [י]והטהורין מהלכין סתם והטמאים אומרין להן פרושו בשעת הרגל הטהורים מהלכין שיבולת והטמאין מהלכין מן הצד הטמאין אומרים להן פרושו: וכל הכלים הנמצאים בו': לא כן א"ר אבהו בשם ר' יוחנן לא[יא] גזרו על הכלים שבירושלם מכיון שנמצאו דרך ירידה לבית הטבילה נעשו הוכיח אבא שאול היה קורא אותן ציפורין מ"ד ציפורין שהיה דומה לציפורין מ"ד מריצה שמריצה את האבן לבית הקברות: קופיץ וכו': תני הסכין קשורה לה הרי זו כמותה:

הלכה ב מתני' [יב]פרוסת שנטמאת בולד הטומאה מטבילין אותה בפנים ומכניסין אותה מיד ושנטמאת באב הטומאה מטבילין אותה בחוץ ושוטחין אותה [ג]בחיל מפני שהיא צריכה הערב שמש אם היתה חדשה שוטחין אותה על גג האיצטבא כדי שיראה העם את מלאכתה שהיא נאה רשב"ג[יג] אומר משום ר"ש בן הסגן [ד]פרוכת עוביה טפח על שבעים ושתים נימים נארגת על כל נימה ונימה כ"ד חוטין ארכה מ' אמה ורחבה כ' ומשמונים ושתים נימים נארגת על כל נימה ונימה כ"ד חוטין ארכה כהנים מטבילין אותה: **מתני'** כל הכלים נטמאו בולד הטומאה בין בפנים בין בחוץ בש"א הכל ישרף בפנים חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ בית הלל אומרים הכל ישרף בחוץ חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים ר"א

תורה אור השלם

1. וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלָאִים לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ: דברים כח סו 2. וְשִׁבַּצְתָּ הַבְּתֹנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מַצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם: שמות כח לט
3. וְעָשׂוּ אֶת הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב: דברים כח ו

ריבב"ן

הקופיץ נסכין אפילו נמלאת בתוכ בי"ד אינו צריך להטבילה הואיל דהיה קשורה עמו הטבילן יחד והסכין צריך לו בי"ד לשחוט בהמת שמש: **מתני' טולו הטומאה.** רשאין לטומאה: **[מטבילין לוחה] אפילו בפניס.** לפי שלין טומאתה מדאורי' שלין לה מלם וכלים מקבלין טומאה לגלי מאה טומאה ואם הטבילוה בתוך מכשיר לוחה מיד שלינה לריכה הערב שמש דטומאתן מדרבנן ובתומאה באב הטומאה מטבילין לוחה בתוך לפי שלין לו טהרה בתוכה בגלילי ומפרש טעמא לפי שלין לו טהרה בתוכה ג"כ לפי שאינו עשוי אב הטומאה לאכל בפרכת יש לה טהרה בתוכה ועשוי אב הטומאה מייב לטמא ולהוליאה בתוך ושוטחין לוחה בתוך בתוכה שנקרע מיל לפנים מהר הבית ומקודש ממנו כדאיתא בריש מסכת כלים אם היתה מדשה ונטמאת מטבילין לוחה בתוך ושוטחין לוחה אם כדי לנוגעה וזין כך וזין כך ילאו העם מלאכה שהיא נאה: **מתני' על כל נימה ונימה כ"ד חוטין.** כדאיתא ביומא פרק בא לו לפרכת כ"ד חוטין: **ארכה מ' ורחבה כ'.** כנגד פתח האולם כדאיתא במסכת מדות ומשמוניס ושמים ריבוע חוטין נארגת וים גודלין ריבוע פירוש נעורות האורגות בפרוכת ושלם מאות כהנים מטבילין אותה: **תמרין** בתוליו פרק גיד הנשה אמר רבא גוזמא דלא שייכי כ"כ כהנים להטבילה ותמרין התם גב מקומות דבהו מכמיס בלשון שבאי נפן תפוח ופרוכת ומפורשים התם: **מתני' כשר שנטמא בין בלי טומאה וכו' כ"ש לומר ישרף בפניס הכל** [ולימן] מייב להוליאו מיד למוץ (ליכא) כדפרישית לעיל דכל שאין לו טהרה במקום ואינו עשוי אב הטומאה אין מייבין עליו ותוכלין ומשקין לו מלאר יגע בו הטומאת יטמא ומייב לעיל מיניה

תקלין חדתין

להטבילו דאע"ג דשמא בעליס היס לחן סכין לשחוט ולא היתה קופין זו לחן אלא לצביעת עלמות ויהיה אין שניהם בשבת אפילו הכי כיון דלריכה להס ביו"ט אחר שבת כבר הטבילה מערב שבת להא בשבת לא מלו להטבילה כמ"ש במסכת בילה (ר"ז ע"ב) אל יו"ט אחר השבת כו' מלפני השבת: **ובט"ו.** אם מלאה ביו"ט בעליס מלחמתו: **שוחט בה.** שלמיס מיד דולפי הטבילה: **הרי היא כסכין.** ואפילו נמלאת בי"ד שאל להיות בתול שוחט בה מיד דולפי הוטבלה עם הסכין לריך לו בי"ד לשחוט בהמת שמש: **נמ' קנלן של נכריס.** כובסת היס בשוק העליון וחכמים גזרו על הנכרים שיהו מוציא לכל הכריסה ורוקן טמא: **ר"ש בר אבא בשם ר"ח קנלן של נכריס היה שם.** ל"ג לית הכא: **ושהרו אם דמיה משום נגיעה.** כל הסוגיא פירשתי לעיל פ"ג הל"ב: **(א) כן ו'וכו'.** לתמני' פריך לא גזרו על הרוקן שבירושלים ומה גזרו על הרוקן שבשוק העליון: **שיכונה.** היינו בתמלא: **ופריך (א) כן ו'וכו'.** ובתמני' מנן תוך מדרך ירידתן לבית הטבילה: **ומשני מיבין ו'וכו'.** יש לוכחה שהן טומאין ודלי לא משום גזירה:

שהיו דומה (לפון). שעשויה כדמות לפון של מלם: **מני הספין קשורה לו.** מה נמלא הסכין קשור בקופין של נקופין הרי זה כקופין ובזה ובזה שוה ומטביל ופליג אתמני' ויותר נ"ל דבריית"ת לפרושי למתני' קתני לה"ק נמלאת סכין מתמת קשורה עם סכין לתוכה ידועה הרי הוא כסכין ידועה לם טמאה טמאה ומה טהורה טהורה וכן פי' הרמב"ם בפי' המשנה:

הלכה ב מתני' פרוסת שנטמאת בולד טומאה. שנגעה במשקין טמאין שהכמיס גזרו על המשקין שמטמאין כלים גזרה משום משקה דוב וחבה: **מטבילין לוחה בפניס.** ואינה טעונה שילוח חוץ לממה טעונה שילוח חוץ לממה שהיא טעונה טבילה ומכשירין לוחה מיד שהיא טעונה הערב שמש: **מטבילין לוחה בחוץ.** דטעונה שילוח: **ושוטחין לוחה בחוץ.** חוץ לעזרה: **נימין.** ליפי"ם בלע"ז: **כ"ד חוטין.** מפרש בגמ': **ארבה מרבעים ורחבה עשרים.** כמדת פתח האוהל שהיה עומד בתוכו: **פ"כ רבוא.** דינרי זהב נעשית: **גמ' אילו אמר חוט.** גבי מלאכת הפרוכת היתי אומר שיהא כל חוט כפול לשנים: **שוור.** אילו נאמר חוט שוור היתי אומר שיהא חוטין כפול לשלשה שעשה דהיינו כפל משוי: **ארבעה.** כלומר וארבעה מינין היו בו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כל אחד חוטין כפול שם משלן שהיה כפול כ"ד: **מעשה רוקם.** גבי מסך דפתח כתיב ובני פרכת כתיב מעשה חושב מאי בייניהו: **ר"י ור' נחמיה פליגי.** לית היו מעשה חושב ומעשה רוקם והילך היו שני פלוגות: **גוומא.** מילתא בעלמא ולמו דוקא: **ממן מנינן.** במסכת תמיד פ"ג החלו מעלין בלפר ע"ג מפוח ותפוח היה בתמלא המוצא ולפעמים עליו כשלש מאות כור לפר:

הלכה ג מתני' הכל ירחף בפניס. בניח הדשן הגדול שבעזרה שעשה שם שופרי פסולי קדשי קדשים שכל שפסולו נקדש שופרי חוטו נקודש: **חוץ מנטמאת בולד הטומאה בפניס.**

משנת אליהו

קנלן של נכריס היו שם. עיין רש"י בפסחים (י"ט ע"ב) ד"ה של שוק העליון שם היו מתקבלים טמאים שלא לטמא את הטהורים ותמוה למה לי פירש טעמא דגמלא דכולה סוגיא פ"ל (ו) לילקא לה בטבת שקלים

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ג מהלכות"ט הל"ז:
ו ב מיי' פרק ג מהל"ט הל"ד:
ז ג מיי' פרק י מטומאת אוכלין הלכה ג:
ח ד מיי' פרק י"ג מהל"ט הל"ח:
ט ה מיי' פ"ז מכלי המקדש הלי"ח:
י ו מיי' שם הלכה ו:
יא ז מיי' שם פ"ח הלכה טו:

נוסחא הבבלי

(א) קנלן של זבין היו שם כו' נוחכין לגרויס ביניהם כו': (ב) בשם דר' יוסי קנלן כו' ולא תניא כו' כ' בינין כו' ילמק עד כו' דעתי כי משום דאית לי' חנין למיתן דת"ר מינה והיו כו' ר"י בן בתירה על כו' ר"ע יוסף פליגי כו' ר"י בן בתירה כו' לפ כן ל"ל יעקב בר' שמע בשם ר"י בר' חנינא כו' קנלן של מלאכת מחשבת היו שני פלוגין: גוומא זבין היו שם כו' מן הלד וטהורי מהלכין מן שתם וטמאים וכו' לפ כן ל"ל יוחנן כו' הוסיא ר"י אומר לומר כולן טהורין אלא שאול היה קופץ כו': (ג) בתיב ואם היה החלו מעלים בלפר ע"ג מפוח ומפוח היה בתמלא מעלים עולה ס"ל מזבח פעמים עולה

הגהות הגר"א

[א] ה"ג ג"ל ג"ר תניא עדודות היו נוחכין שם לחריב"ל מעשה היו נוחכין עדודות בתטרטיא של מלך וחיו עולי רגלים משתקעין בדם עד וכו'. כ"ל: [ב] ה"ג טמאים מהלכין מן שתם וטהורים מומחים להם פרוסו ובשעת הרגל טהורין מהלכין שבולת טהורין מהלכין מן הלד וטהורין מהלכין מן שתם וטמאים מומחים להם פרוסו כ"ל וה"פ דשתם גמ' כן לפרש טעמא דר' יוסי ובשבולת הוא בתמלא מהלכין מן הלד שהיו מרחיקין עלמן לגדדין וטמאים מהלכין בתם שהיה מהיכרי לפרוס מומחים להם פרוסו מהיכרין להטמאים שיפרשו מלטמאן ולכן הרוח הנמלא בגדדין טהורין ובתמלא טמא. ובשעת הרגל שכל ישראל מכריס עלמ' (סופסי' כ) ויתפלח כל אים ישראל אל העיר כתים אחד מחבריס וכולם טהורים כי החיוב על כל ישראל לטהר עלמם בהרגל וכל טמא שהיו יכול ליטהר יפרים עלמו לגדדים ויתרחקו כ"ע ממנו כדי שלא יטמאו כי כל העדה כולם טהורים וחו דתמר וטהורין מהלכין בתם וטמאין מהיכרין להן שיפרשו לטעות המועטין הולכין בגדדין והן המזהיכרין וגילרפא זו בגילרפא כרמב"ם בפיהמ"ש: [ג] ה"ג תל תמר מעשה רוקם תרי מכלי ותרי מכלי ואלו מכלי מעשה חושב תרי מכלי ואלו מכלי מעשה רוקם תרי מכלי ואלו מכלי מעשה חושב תרי מכלי ואלו מכלי. כ"ל:

גליון הש"ס

[ד] עי' בהגר"א שהגיה ועי' מלמ"ל פ"ח מכלי המקדש הלכה טו: